

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben házhozhordva
vidékre postánküldve

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések árszabály
szerint közöltnék.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. h. a
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.

Kéziratok nem adhatók
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. h. a
a hirdetések és előfize-
tések küldendők.

Nyitási költségek
soroként 15 kr.

Aratáskor.

A mezei munkák most folynak legjavában. A gazda betakarítja az évi termés legjelentősebb részét, s a szegény ember is most keresi meg a téli élelmét.

Az idei termés közepesnek mondható, s így kedvező árak mellett nem lesz panaszja sem a gazdának, sem a munkás népnek.

Mert hiába, nálunk Magyarországon mindenki a földből él, s a milyen helyzetük van a gazdáknak, olyan helyzete van a többi társadalmi osztálynak is.

Egy jótermés, egy boldog esztendő kihát az iparra, a kereskedelemre is, és könnyebbé teszi az általános megéheztést, míg a rossz termés s egy szűk esztendő mindenkinek gondokat okoz.

Valljuk meg, nem a legszerencsésebb helyzet az, mikor egy államnak a népessége csupán egy fő jövedelmi forrásra támaszkodhatik. Nem valami szerencsés helyzet az, hogy nálunk Magyarországon a föld egyedül minden, mert tudjuk tapasztalatból, hogy a gazdálkodás igen nagy kockázattal jár, s hogy a gazda boldogulása száz, meg száz esélytől függ.

A mi viszonyaink között egy szűk esztendő általános szükséglet jelent, mert nincsen, a mi a mezőgazdaság nyújtotta károsodást ellensúlyozhatná.

Más szerencsésebb országokban másként van ez, a hol a lakosság több keresetforrásra is számíthat és támaszkodhatik.

Az egyoldalú foglalkozás hátránya legjobban feltűnik a szegény munkásnép viszonyai között.

A mi mezei munkásaink, ha jó esztendő van boldogulnak, ha pedig kedvezőtlen az esztendő, inséggel küzdenek, mert nem képesek más módon keresni, csak mezei munkával.

Épen ezért kellene arra törekednünk, hogy több oldalú foglalkozásra szoktassuk a munkás népet. Oda kellene hatni magának az államnak is, hogy a mezei munkásnép télen is találjon foglalkozást, a mely után keresetet és pénzt láthat.

Erre egyetlenegy alkalmas mód a háziipar meghonosítása.

Pár év előtt úgy látszott, hogy a kormány komolyan kezd foglalkozni ezzel a kérdéssel, sajnos, hogy azóta alig történt valami figyelemre méltó ezen a téren.

Rövid pár hét múlva megint megnépesedik a piacnak az a része, a hol a munkát kereső napszamosok szoktak álldogálni. Látni fogjuk, hogy a munkát kereső emberek száma az év minden szakában igen nagy, kivéve a most folyó nagy munkaidőt.

Ezeknek a számára kellene foglalkozást, állandó munkakört teremteni, s akkor igazán közelednénk a közjólét felé.

Olyan kérdés ez, a mely felett elnéznünk nem lehet, ha azt akarjuk, hogy a társadalom legalsóbb osztálya is megelégedett legyen.

Iparosaink és a betegsegélyző pénztár.

Az ipartestület választmánya ma egy hete gyűlést tartott, amelyen szoba került a kerületi betegsegélyző pénztár által behajtatni kívánt járulékok ügye is.

Megirtuk volt már lapunk előző számában, hogy a kerületi betegsegélyző pénztár legközelebb egy jelentékeny összegű járulékhátrány behajtását kérte a hatóságnál. Ezek között a hátralekötött között vannak olyanok is, amelyek onnan származnak, hogy a betegsegélyző pénztár helybeli megbízottja a segédek kilépését nem jelentette be, s így a régen kilépett segédek és tanoncok után a díjak még maig is kirovatnak. Sőt van eset arra is, hogy a listában olyan iparosok is szerepelnek, akik már régen felhagytak az ipar folytatásával.

Valóban botrányos az az állapot, mely az értekezlet, illetve a gyűlés folyamán napvilágra került.

A kerületi betegsegélyző egyesületből való kilépések évek során keresztül nem lettek kijelentve. Sőt maga a ki és belépésekről vezetett nyilván tartás is olyan tökéletlen, hogy közokmányok egyáltalában nem tekinthető.

Az értekezlet végre abban állapodott meg, hogy a járulékok behajtására 60 napi halasztást kér a betegsegélyző pénztártól, s ez idő alatt a dolgot úgy ahogy rendbehozza.

Azonban ez az intézkedés is teljesen semmi, ha a nyilvántartás másként nem vezetetik, s ha a kilépések jövőre pontosan be nem jelentetnek.

A betegsegélyző egylet megbízottja úgy gondolja a dolgot rendbehozni hogy megbízásáról lemond.

Ez azonban nem segít a dolgon, sőt egyenesen bonyolultabbá teszi azt, mert ha valaki hibát követett el, tessék érte jöt is állani, s csak azután mondjon le, ha a dolog rendben van.

Ebben a kérdésbe 60—70 iparosnak az érdeke forog kockán. Tessék most jóvá tenni azt a mulasztást ami évek óta el lett követve.

Az e fele megbízások ma már nem csak titussal járnak hanem dologgal is. Aki nem képes megfelelni annak, amit a törvény kötelességévé tesz — tartása kötelességének az e fele megbízást el nem vállalni.

A tüdőgümőkór.

Irta: Dr. Hetényi Lipót.

A körlevegőnek melegedés általi kitérülése tehát egyúttal annak megtisztulására szolgáló tüdőgümőkór ellenes tényezője is.

Nagyobb meleg inkább lesz képes a levegőt ritkítani, és nagyobb mértékben fogja azt tisztítani is. Hol lehet azonban, az emberi test vagy tüdő egészségi viszonyaihoz mérten, ezen légritkító és légtisztító hőmagasság határa, azt a későbbi tudományos buvárlatok lesznek hivatva meghatározni, ez idő szerint úgy vélekedhetünk, hogy e határ az emberi testszervezet 37 C fokos rendes melegénél keresendő.

Minél mélyebben nyomul a körlevegő a tüdőök belsejébe, annál melegebb, annál ritkább és tisztább is lesz az.

A külvilágból az orrüregbe nyomuló pl. 0 fokos levegő az orrüreg előcsarnokában csak keveset fog még melegségben nyerhetni, a mint azonban a levegő tovább haladásában érintkezésbe jön az orrüreg az orrkagylók, a garat, a légcsövek és hörgők meleg nyálkaival és összekeveredik az ez üregekben létező szinte meleg levegőrészeket-

kel az u. n. visszamaradt levegővel (residual air), már magassabb hőre kell emelkednie, jobban ki kell tágulnia, úgy hogy mire e levegő a tüdőök lég-hólyagcsáiba jut, itt már 37 C. fokra, mint az emberi test hőmérsékletének rendes magaslatára emelkedik.

A tüdőökbe szitt levegőnek mire a lég-hólyagcsákhoz jut, a legnagyobb valószínűséggel, még akkor is 37 C. fokra kell emelkednie, vagy ezt legalább is nagyon meg kell közelítenie, ha az a külvilágban, vagy is mielőtt az orr előcsarnokába jutott volna, nem 0, hanem akár — 20 fok hideg volt is.

E nagyobb hő kifejlesztésére az emberi testet a téli nagyobb mennyiségű, táplálódó és zsírdúsabb eledelre kívül, a kellően fűtött szobák és a test melegének visszatartását célzó erősebb ruházódás is képesítik.

Ha a tüdőökbe szivott hideg levegő a lég-hólyagcsákban nem képes egész 37 C. fokra felmelegedni, mint az erősebb kihűléseknél, hosszabb ideig a nagy hidegben való tartózkodásnál könnyen megtörténhetik, előállanak a lég-hólyagcsák pókhálószzerűleg övedző hajszáledények vértartalmának, vagy maguknak a lég-hólyagcsák falainak is alacsonyabb hőmérsékre történő zsugorlódása, vérrelenyűlési hiánya, tán megdermedése is, a mikből kifolyólag könnyen származhatnak tüdőhurutok vagy még inkább tüdőlobos folyamatok.

Kétségtelen, hogy az e fajta körfolyamatok alkalmával kifejlődő lég-hólyagcsabeli lobos állapotok után visszamaradt apró genyűgőzős lerakódások alapját képezhetik a tüdőgümőkórnak is, vagy pedig okul szolgálhatnak arra, hogy a régebbi eredetű, betokolt lerakódások újabb kitérésre, tovább pusztításra serkentessenek.

Ha a levegő bemenetelének és a tüdőből való kijövetelének nem egy, hanem két különböző csöve, vagy vezetéke volna mint a hogy a véredényeknél van, ez esetben a tüdőökbe nyomuló hideg levegő nem találkozhatván, és nem elegyedhetvén az u. n. visszamaradt melegebb levegővel, nem is melegedhetnék oly könnyen és gyorsan fel és így a tüdőbéli kihűlések és lobos folyamatok, sűrűbben, sőt a tüdőgümőkóros állapotok még gyakrabban fordulnának elő, mert a levegő tisztítása is nehezebben és tökéletlenebbül volna eszközölhető.

Hogy a tüdő légutai a beszitt levegőt tényleg és valósággal nagyban tisztítják, arra nézve Schenk bakteriologiája 190-ik lapján ezeket mondja:

»Straus und Dubreuil haben den Nachweis erbracht, das die Expirationsluft fast keimfrei ist; wenn sich Keime vorfinden, so ist das Verhältniss der Keime in der Expirationsluft zu den Keimen Inspirationsluft sehr gering. (1: 600)«

Keime, csirák alatt itt kétségtelenül csakis a levegőben rebedeső tisztátalanító por, füst és egyéb paránytestecskék vagy bacillusok értetnek.

Ha a tüdőbe nyomuló, 600 bacillus közül ki-légzőskor csak egyetlen egy tér vissza, akkor 2000-ból 3—4, és 10.000-ból 12—13 behatolt bacillus fog csak vissza terelteni, benn marad tehát a tüdő levegőutaiban minden egyes lélegzetvételt után, amott 1996, emitt pedig 9987.

Ha ezen idegen légfertőző elemek akadálytalanul mind bejuthatnának a tüdőök legelemibb részeibe: a lég-hólyagcsákba, csak a kisebb 1996-os tételt véve alapul, 24 óra alatt már 17 millió, 100 nap alatt pedig 1725 millió légfertőző elem volna a tüdőök belsejében lerakodva, és miután a tüdőökben 1800 millió lég-hólyagcsa van, e 100 nap alatt már minden egyes lég-hólyagcsába jutna egy-egy olyan

por vagy piszok szemese, a mely a léghólyagcsát, mint idegen test, izgatván, abban lobosodást, gennyesedést és így tüdőgümőkóros lerakódásokat is okozhatna.

A sertések beoltása.

Sajnálatos dolog, hogy nálunk már állandóvá kezd lenni a sertésvesz, tetemes károkat okozva évenként a gazdáknak. Ha pár hónapra megszűnik is a veszély, ismét kitör, úgy hogy gazdaközönségünk folytonos rettegésben van, mert a sertésállomány — úgy szólva — egy napig sincsen biztonságban.

Hasonló állapotok vannak az egész vármegyében, mert kivétel nélkül minden községben pusztít a sertésvesz.

A sertésvesz ellen ma már sikerrel lehet védekezni oly módon, hogy a sertések a jarvány ellen beoltatnak.

Egy darab sertésnek a beoltása 5—6 krajczárba kerül, amely esekély összeget a gazda nem szabad hogy sajnáljon már csak azért sem, mert ez által legalább megnyugtatta magát, hogy meg tett minden lehetet a veszély elhárítására.

A szomszédos községekben, Szovaton, Kaban Tetetlenen, Nadudvaron összeallottak a gazdak, s egyező akaratú beoltatták sertéseiket. A be nem oltott sertéseket pedig eltűntették a közös legelőről. Az eredmény az lett, hogy ezekben a községekben ma már alig okoz számbavehető károkat a sertésvesz.

Csodálatos dolog, hogy a mi gazdáink nem tudják ezt így megcsinálni. A mi helyzetünk annál könnyebb volna, mert itt helyben is van állatorvos, s így a beoltás annál kevesebb utánjáratot igényel.

Csak az lenne a fődolog, hogy itt nálunk is állapotbanak meg a gazdak abban, hogy a kötelező beoltást keresztül kívánják vinni, s a be nem oltott sertéseket eltűntetik a közlegelőről.

Ezt pedig nagyon szépen keresztül lehetne vinni, csak kezdeményezni kellene. Hisszük is, hogy nemsokára kezdeményezve lesz illetékes helyről ez a dolog, mert csak így lehet okszerűen védekezni a sertésvesz ellen.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Kovács Gyula polgármester a héten kezdte meg két hétre terjedő szabadságát. A helyettes polgármesteri teendőket ez idő alatt Penztáros István rkapitány látja el.

— **A beteg főjegyző.** Szívós Géza főjegyző betegsége — a mint örömmel értesülünk — jobbra fordult. Makacs gyomorhaja kezd javulni csakhogy — természetesen — ez idő szerint még gondos ápolásra van szüksége, s így a szobát el nem hagyhatja s hivatalos teendőit egy ideig még nem vezetheti.

— **Az aratási és cseplési munkálatok** javában folynak az egész határon. A termés középszerű, a minőség a határ túlyomó részén elsőrendű lesz.

— **Műkedvelő előadás.** Az ittthon időző tanuló ifjuság egy része jötekonyezeln műkedvelő előadást rendez Szüretkerül: »Lilíomfi« Szilgigeti örökbeesü vigjátéka. A próbák már meg is kezdődtek. Az előadás jövő hó elejére van tervezve.

— **Közügyülés.** Hajdu-Szoboszló város képviselő testülete ma d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

TÁRGYSOROZAT.

1. 3705—98. Kir. tanácsos alispán úr az iskolai rend védelme tárgyában alkotott vármegyei szabályrendeletet eleibe léptetés végett megküldi.

2. 86—2940. kgy. Benka János és nejeinek — a Békás kocsma megvétele tárgyában tett ajánlata fölötti névszerinti szavazás megajtése.

3. 3706—98. Papp Lajos és társai, s ezzel összefüggésben Soós Mihály városi képviselő kérvénye a Kösély víz levezetése tárgyában.

4. 3738—98. Varga István kérvénye a

vásárvám és állatmérleg béréből bizonyos összeg elengedése iránt.

5. A »Földmívelési Értesítő« 28-ik száma bemutatattik.

A vadásztársaság. ma d. e. 10 órakor alakuló közgyűlést tart a tüzoltó őrtanya helyiségében.

— **Halalos baleset.** Sövägő Miklós 56 éves V t 234 sz. a lakos pénteken reggel bontás közben vigyázatlanságból leesett a saját házának a faláról és azonnal szörnyet halt. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen ember nyaktörést szenvedett s ez okozta az azonnali halált.

— **Tüz.** Hétfőn délután Horogh Mihály helybeli lakosnak a tanyáján egy kis csomó avas csutka felgyuladt és leégett. A kár jelentéktelen. Téves tehát az a hír, hogy a tűz cseplés alkalmával támadt, s hogy egy asztal is leégett a cseplőgéppel együtt.

Közülszóság elleni kihágás. A I-ső tized 252 sz. háznak az udvaráról egy csatornán keresztül mindenféle piszkos folyadékot kieresztenek az utcára, amely érezhető hűzt terjeszt. Ajánljuk ezt a rendőrség figyelmébe.

— **Rossz hid.** A kötelei utcán levő egyik hidnak egy dongója a héten beszakadt, úgy, hogy nem lehet rajta közlekedni. Ajánlatos volna ha a hatóság azonnal megigazíttatná ezt a hidat, mert most nagy szükség van rá, hogy a hidak jó karban legyenek.

— **III-ik tized kutja.** A Soós Lajos kertje mellett levő III-ik tizedbeli közkutat kitisztíttatta a város és lejebb furatta. — A munkálatokat a héten fejezték be. A kutnak kitűnő vize van, s percenként 22 liternyi vizet ad ki.

— **A Hentzi-szobor végnappjai.** Minden magyar embert kellemesen érint az a hír, hogy a hentzi szobrot nemsokára elszállítják a budai Sz-György téri s a bécsi arzenálban helyezik el. Most már bizonyos hogy a jövő évi május hó elején már nem lesz a régi helyén a Hentzi-szobor, hanem elszállítják Bécsbe. A sok tüntetésre és kellemetlenségre okot szolgáló szobor tehát így nemsokára végleg eltűnik az ország fővárosából.

— **Kijavított közkut.** A Stahler Daniel háza mellett levő közkutat a kövezetet a héten kijavították s ezenkívül a vízlevezető csatornát lebontoták. A kut most már minden tekintetben kifogástalan állapotban van.

— **A sertésvesz** még mindig tart s e miatt a vásárok egyelőre zárva maradtak.

— **Rendtelenség a tyukpiaczon.** A közönség körében megint általános a panasz a miatt, hogy a kofák kora reggel összevásárolják a baromfiakat, s így a közönség csak magas árak mellett veheti azt meg a kofaktól. Ajánljuk ezt a sokszor megújult panaszt a rendőrség figyelmébe.

— **Hány munkas van Szoboszlón?** A rkapitányság eddig 2264 db munkásigazolványt adott ki.

— **Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.**

— **A lépfene miatt** elrendelt állategészségügyi zár Angyalháza még mindig fennáll. Állítólag a héten is fordult elő egy gyanús megbetegülési eset.

— **Az éjjeli őrségi-adó** behajtását a hatóság a héten megkezdte. Így tehát a jövő télen már felelős éjjeliőrök teljesítik az éjjeli őrököt.

— **Tisztatlan kut.** A Borsó kut tele van szeméttel, sőt a múlt héten egy elhullott állatot is beelőköt valaki. Legjobb volna ha a hatóság betömetné ezt a most már haszontalanná vált nyílt kutat.

— **Köcsagok angyalháza.** Az angyalházi nagyretn köcsagok tanyáznak. Úgy halljuk, hogy a vadászok legközelebb rájuk akarnak ijeszteni.

— **Öngyilkosság.** Zubó Ferencz ipartestületi elnököt ismét súlyos csapás érte. Ugyanis fia Zubó Kálmán, 19 éves ácssegéd, a ki már régebb idő óta a fővárosban volt alkalmazva — folyó hó 20-án Budapesten fõbe lötte magát. A szerencsétlen fiatal embert — mint hátrahagyott levelében írja — az életuntság birta rá e végzetes lépésre.

— **A peronospora** nagy mértékben fellépett a szőlőskertekben. A kik hiányosan, vagy nem kellő időben permeteztek, azoknak a szőlőkben jelentékeny a kár.

— **A talány.** Lapunk előző számában »A gavallér a buza közt« czímmel egy közlemény jelent meg, a mely egész héten által állandó beszéd tárgyát képezte városszerte. Mindenki azt szeretete volna kitalálni, hogy ki volt az a boldog hölgyecske, a kit a gavallérja kocsin kísérgetett. Végre is úgy fejtették meg a talányt, hogy az illető nem lehet más, mint az a csinos német kisasszony, aki az egyik legelőkelőbb uri családnál mint gyermek-nevelőnő van alkalmazva. Ezzel szemben ki kell jelentenünk, hogy ez a feltevés nem egyéb, mint pusztá találgatáson alapuló tévedés. Annál is inkább tévedés az egész, mert az, a kitől mi a közlemény tartalmát elbeszélni hallottuk — minden néven nevezendő apaságot meglagadott ezen közleménnyel szemben, úgy, hogy ez a romantikus kis történet most már nem is annyira történet, mint inkább talány.

— **A dalárda aradi útja.** A helybeli dalegylet augusztus hó 11-én, este, a 11 órai vonattal utazik el Aradra. A kirándulásban a dalegylet összes működő tagjai részt vesznek. A dalegylet nem fog résztvenni a versenyeken, hanem pusztán ismereteinek gyarapítása czéljából hallgatja végig a versenyző dalárdákat. A kirándulás, illetve a tanulmányut a dalárdának 220 frtjába kerül, a mely összegnek egy részét az e czélra szánt adományokból, másrészt pedig a különböző hangversenyek alkalmával szintén e czélra összegyűjtött alaphól fedezi. A kirándulás költségei által a dalegylet tőke-vagyona nem érintetik.

— **Minta szőlőtelep.** Willinger Márton angyalombi minta szőlőtelepén (Zomba Tolnámegye) nagyban folynak az előkészületek az őszi oltványelárusításra. Ezen a minden tekintetben nagy gonddal berendezett szőlőtelepen az idén több mint 1.000.000 fajliszta, bor és csemegezőlő oltványt termelnek. A telepnek egyik fő érdeme az, hogy rendkívül nagy gond fordítatik a fajlisztaság megóvására, úgy, hogy onnan mindenki nyugodt lelekkel vásárolhat, mert azt kap, a mit venni akar. Ismételtten ajánljuk ezt a mintatelepet a közönség és szőlősgazdáink figyelmébe.

Vidéki hírek.

— **Halál a vasuton.** A héten a p-ladányi állomáson a Maramaros-Ssiget felől érkező vonat egyik II-od osztályu kocsiában egy 35—40 évesnek látszó uriembert halva talált a kalauz. Kiderült hogy az illető szívszélhűdésben halt meg. A vonat valamelyik utasa felhasználta az alkalmat s a halottnak a zsebéből kivette az aranyórját és a pénztárcáját. A legszigorubb vizsgálat sem volt képes eddig kideríteni, hogy ki lehetett a tettes. A hirtelen meghalt kiletét is most nyomozzák.

— **Jégverés Debreczenben.** Szerdán délután Debreczenben jegeső volt, amely különösen a szőlőkben okozott jelentékenyebb károkat.

— **József főherczeg** szerdán este 10 óra 12 perczkor érkezett Debreczenbe a Szatmár felől érkező személyvonattal. A főherczeg fogadására óriási néptömeg gyülekezett össze a vasúti indóház ele. A házakat fellobogózták, s a merre a főherczeg elhaladt az ablakok is ki voltak világítva. Általában véve a fogadtatás nagyon szívélyes és lekesült volt. A főherczeg másnap szemlélet tartott a városban levő honvédsereg csapatok felett, s a szemle végeztével meglátogatta a

külső gazdasági intézet telepét is. A főhercegre a szívélyes fogadtatás és a Debreczenben látottak nagyon kellemes benyomást tettek, amelynek többször kifejezést is adott. A főherceg tegnap utazott el Debreczenből.

— **Kertészeti kiállítás Debreczenben.** A debreczeni kertészek kertészeti kiállítását rendeznek október hó első hetében Debreczenben, a nagyterdei Dobos pavillonban. A kiállítás felöleli a kertészet összes ágait, s így képviselve lesznek a konyhakertészet, diszker-tészet virágkertészet és a gyümölcsstenyésztés. A kiállítás az előkészületekből itélve igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkezik.

— **Gazdasági kiállítások a vidéken.** Ugy látszik, hogy az idei termés sehol sem lesz olyan jó és kedvező, mint a melyet a gazdák vártak. P.-Ladányban, Kabán és Nádudvaron a buza az utolsó napokban megszorult, úgy, hogy csak közepes termést ad, a minőség pedig másodrendű. Szóvaton igen jó termést ad az apró mag, a tengeri és a kapás vetemények pedig általában véve mindenütt igen szépek.

— **Halálozások** Orosz László karczagi gyógyszerész 32 éves korában Debreczenben; id. Benedek Sándor debreczeni kir. adóhivatali ellenőr Debreczenben 71 éves korában meghalt.

INNEN-ONNAN.

— **Uralkodók jövedelme.** Egy német lap összeállította az uralkodók jövedelmét. E szerint az orosz császárnak évente 22, a kínai császárnak 15, a mi uralkodónknak 11, a német császárnak 8, az olasz királynak 7, a persasáhnak 6, az angol királynőnek 5 1/2, a belga és svéd királyoknak 1 és 1/2 millió forint évi jövedelmük van. A hollandi királyné évi jövedelme 700.000 frt, a görög királyé 400.000 frt. A köztársaságok elnökei már sokkal mostohábbul vannak ellátva jövedelemmel. A francia köztársasági elnök 600.000 frtot, az amerikai 120.000 frtot, a svájci köztársaság elnöke 8000 frtot kap.

— **Szél által hajtott vasutal tesznek** most kísérleteket Amerikában. Minden kocsit egy 3 méter magas árboczeval és vitorlával van ellátva, s így a szél erejét használják fel a kocsik tolatására. A vonat elébe a kísérletezőeknek egy tartalék-mozdonyt is állítottak, de erre nem volt szükség, mert a vonat a nélkül is óránként 64 kilométer távolságot futott meg.

— **Gyermekek utaztatása Amerikában.** A sok mindenféle különbségekről híressé lett Amerikában a szülők nem bevezetik úgy a gyermekeket mint nálunk. Gyakran megtörténik, hogy az amerikai szülők 2-3 éves gyermeküknek egy czim táblácskát köt a nyakába, amelyen meg van írva, hogy a gyermek hova utazik, s ezenkívül ugyancsak a táblácskán az utazó közönség gondjaiba ajánlja a gyermeket — s azzal elindítja hosszabb utra. Az amerikai gyermekeknek ez az utaztatása ma már nagyon szokásos.

Sohajtás.

»Mit ér, hogy két esztendeig tanultam a pékséget, ha most nincs kenyérem!

A kaszárnyából.

Örmester: Gyalogos Szénás, mikor van ő felségének a születésnapja?

Gyalogos: Mikor pecsenyét és bort kapunk.

A borbélynál.

Ur: Nem értem, hogy miért pepecsel anyit ezzel a pár szál hajammal, . . .

Borbély: Uraságod azt parancsolta, hogy fésüljem meg. Előbb tehát bekentem a becses koponyáját egy kitűnő hajnövesztő szerrel.

Ingatlanok forgalma.

H.-Szoboszlón.

Gulácsi István és neje veszik Dobozi Róza özv. Somogyi Istvánné csatornakerti szőlőjét 190 frtért.

Szabó Sándor veszi Dobozi Róza bánombeli szőlőjét 77 frtért.

B. Kiss András veszi B. Kiss Juliánna s társai házas udvar illetőségét 100 frtért.

Közgazdaság.

Rendszeres és kötelező permetezés.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a szőlőnek egyetlenegy ellensége ellen sem védekezhetünk olyan sikerrel, mint a peronoszpóra ellen. A ki idejében jól permetez, annak nem teszen kárt a peronoszpóra, mert a rézgálicz-oldat feltétlenül biztos szer a szőlővel ezen veszedelmes betegséggel szemben.

Csak az a baj, hogy a permetezést nem végzi minden szőlősgazda jól és idejében. Bizonyos egyöntetűséget, bizonyos rendszert kellene alkalmazni e tekintetben, mert ha a védekezés idejében és mindenki által rendszeresen és kifogástalanul teljesítenék, úgy pár év múlva már sokkal kevesebb bajunk lenne a peronoszpórával.

Példát szolgáltatnak erre a debreczeni szőlőskertek.

Debreczenben a kertek előjárósága folytonosan figyelemmel kíséri a peronoszpóra tenyésztését. Kötelességek ez a kerülőknek is. Mikor aztán az látszik, hogy a peronoszpóra kezd fellépni, akkor a kert előjárósága kellő módon kihirdeti, hogy a szőlőbirtokok kötelesek szőlőiket p. 4-5 napi határidőn belül megpermetezni. Mikor a permetezésre kitűzött határidő eltelik, akkor a kert előjárósága sorra nézi a szőlőket, s azokat a melyek megpermetezve nincsenek a tulajdonos költségére megpermeteztetni, s ezenkívül meg is bírságolja a szőlőtulajdonost.

Ennek aztán az az eredménye, hogy mindenki egyenlően védekező a peronoszpóra ellen, ez a különben veszedelmes szőlőbetegség évről-évre általánosan, aminek az a magyarázata, hogy kellő és rendszeres védekezés mellett a peronoszpóra csírmagvai általánosabban és jobban elpusztulnak, s így nem telelnek oly nagy mennyiségben a következő esztendőre.

A hiányos permetezés ugyanis nemcsak annak okoz kárt aki rosszul permetez, hanem a szomszédoknak is sőt az összes szőlőbirtokosoknak, mert ha a permetezés nem jól hajtatik végre, akkor a hiányosan permetezett szőlők valóságos terjesztőivé válnak a peronoszpórával.

Mint igen hathatós védekezési módot meg kell említenünk még azt is, hogy más helyeken szokásos a szüret utáni permetezés is. Ennek is az a célja, hogy a gombák csírmagvai ne legyenek tenyészkepek a következő esztendőben.

Azt látjuk tehát, hogy másfelé egészen rendszeresen védekeznek a peronoszpóra ellen, nem úgy mint minálunk, ahol mindenki akkor és úgy permetez, ahogy jónak látja.

Vajon nem jó volna e nekünk is a jó példát követni?

Vajon nem volna e czélszerű nálunk is bizonyos rendszert és egyöntetűséget honosítani meg a védekezésnél?

Mindenesetre jó és szükséges volna rendszabályozni a védekezést, s úgy járni el mintahogy eljárnak a debreczeni kertekben. Akkor kiállításunk lehetne arra hogy évről-évre kevesebb bajunk lesz a peronoszpórával.

Fehér Gábor.

Piaczi árak.

— 1898. Julius 24. —

Buza (tavalyi) mmmként	— 9 50 — 10 —
» idej	» 8 50 — 9 —
Kétszeres	» 7 50 — —
Rozs	» 7 — — —
Árpa	» 5 — — —
Tengeri	» 5 60 — —
Zab	» — — — —
Köles	» — — — —

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

F e h é r G á b o r.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hasú és teljesen ártalmatlan

„Glandulen“ használata által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bamulatos síkerek regibb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulen a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen hiányával megbetegszik, Glandulen czélszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem mesterséges utón előállított vegyi szer melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is

Glandulen előállítatik Dr. Hofman utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyiből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevévésre. Minden egyes tablettá tartalmaz 0 25 Glandulen-nek megfelelő 0,05 besűrített mirigyanyagot és 0 20 izjavító tejszékrot.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva van utánzatoktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulen kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerár,

Budapest, Károly-körut 5. szám, honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használata utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek. (5-10)

Tetőcserep.

Bohn-féle »Szabadalmazott biztonsággal átfedő tetőcserep« mely minden eddigi tetőcserepet felülmúl, az ki ezen tetőcserepet megismeri, más anyagot tetőfedésre nem használ, mivel ez a legkönnyebb, a legtartósabb, legolcsóbb és vízhatlan, de a mi fő, legolcsóbb.

Könnyű súlya miatt a fedélszék folyton jókarban marad s vízhatlansága végett a fedélszék korhadásnak kitéve nincs.

Vevőinknek cserepeink rendkívüli czélszerűségét készséges felvilágosításokkal bebizonyítjuk s az ország bármely részéről legjobb referentiákkal szolgálhatunk.

Ezen cserepeinkből 15 drb. szükséges egy □-méter befedésére. A lécezésnél a lécek körülbelül 35 cmnyire jönnek egy mástól, és azért ezen cserepeink használatánál 50 %-al kevesebb lécz szükséges mint más cserep használatánál.

Árjegyzékkel s rajzzal bárkinek bérmentve szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

BOHN M. és TÁRSAI

Nagy-Kikinda.

Állandó raktárunk özv Weisz Ignáczné és fia, vadasi faraktárában van.

Haszonbérbe több évre kiadó
 Borbély Mihály gazdának köteleesen
 91 hold és a környén 15 hold földje.
 Értekezhetni a tulajdonossal II. t.
 293. sz. a. lakásán.

Egy uri házhoz 2-3 polgáriiskolai
 tanuló teljes ellátásra jutányos fi-
 zetés mellett elvállaltatik.
 Bővebb értesítést ad lapunk szer-
 kesztősége.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági
 gépgyárosok
 BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lőerőig, szalma-keze-
 lőgép, továbbá fűgany-csész-
 gépek, here-csészgép, tisztító-rustak, kukorilyozók, kaszáló- és arató-
 gépek, szennyvíztörők.

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egye-
 temes aczélekék, két- és háromvas-
 ekék és min-
 den egyéb
 gazdasági
 gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

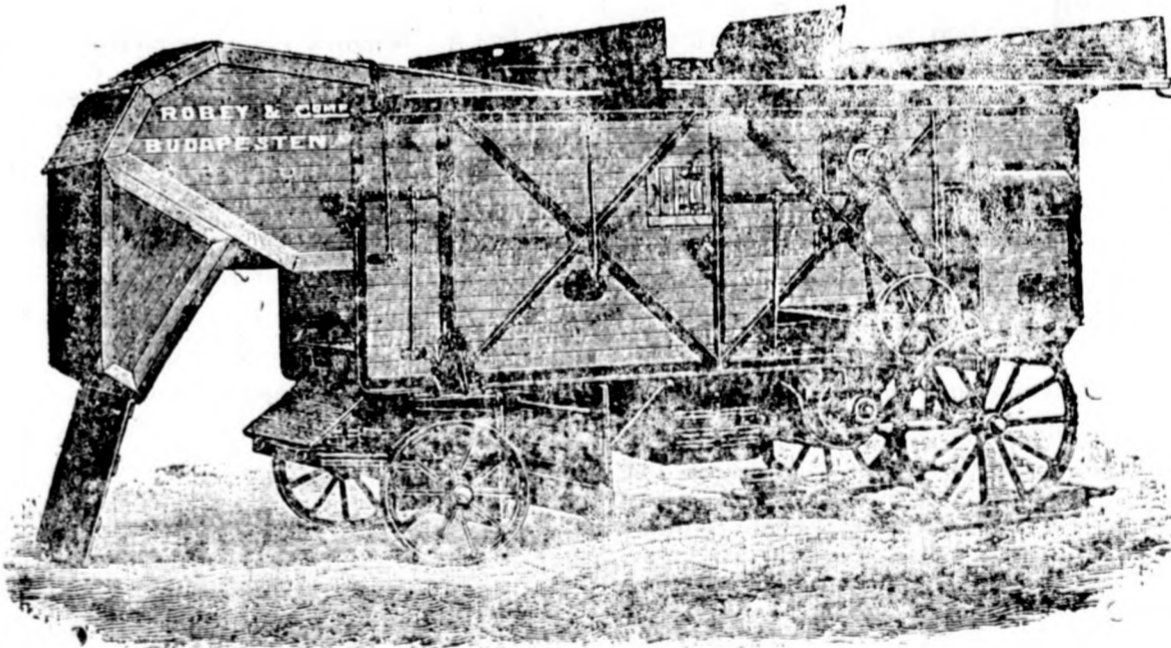
ROBEY & C^{OMP.}

gépgyárosok.
 Budapest IX. Rákos-utca 7-9 szám
 (az iparművészeti muzeum mellett).

Legelső gyártói a vaskeretes cséplőgépeknek

Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek, uti mozdonyok,
 vízszint fekvő talapzatos gőzgépek, Cornwall gőzkazánok, magas
 nyomású vagy Compound Robey stabil-gőzgépek mozdony-
 kazannal malmok és malomberendezési tárgyak.

Arjegyzékek és költségvetések kivanatra ingyen és bérmentve.
 (9-12)

925 R.
 1898

Hirdetmény.

Hajdúvármegye tűzrendészeti szabályren-
 delete úgy intézkedik, hogy a város belsősé-
 gén kalászos termény, szalmas takarmány és
 szalmának felhalmozása tilos, megengedtetik
 azonban, hogy mindazok, a kik 5 hold
 szántóföldnél többel nem bírnak, kalászos ter-
 ményeiket részletenként behordhatják, s itt el-
 nyomtathatják.

Az 5 kat. holddal s annál több szántó-
 földdel rendelkezők csakis kiint nyomtathatnak.

A szérűskert az épületektől távol elkülö-
 nitve állítható fel, s ha 20 ölet meghalad, 2
 lőerőre 10 szekérenyi, s ha ennél kisebb, 6
 szekérenyi takarmány és szalma helyezhető el
 a szérűskertben.

Ezen szabályok áthágása 300 forintig ter-
 jedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

H.-Szoboszló, 1898. Junius hó 14.

Pénztáros István
 r. kapitány.

Utólérhetetlen „Stefánia“ Utólérhetetlen

Legújabb ingarendű vetőgép, mindenféle meritő kerék vagy kanál nélkül
 mindennemű mag vethető a nélkül, hogy a gépen bármiféle változás eszközlése
 szükséges volna, úgy hegyes mint sík talajon kitűnően megfelel.

Ajánlom továbbá általánosan elismert

„Hungaria“ és „Patria“ meritő kerek vető- gépeimet, ekéket, boronát

és minden bármely más néven nevezendő saját gyártmányú gazdasági gépeimet.

Számos elismerő levél, nálam eredetiben megtekinthető.

Részletes árjegyzékkel és árajánlatokkal készséggel szolgálok bérmentve.

Reissenzahn Ant.

gazdasági gépgyár. vas és fémöntöde.

Budapest, VI. Eötvös-utca 38-ik szám.